

Kayıp verilerinizi sabit diskten ya da diğer aygıtlardan nasıl kurtarabilirsiniz? İşte yollar ve araçlar

Geri dönüşüm kutusundan geri dönüş

Çöp kutusundan getirmek en kolayı

Çalışma esnasında kazayla bir dosyayı silerseniz işiniz çok kolay. Geri dönüşüm kutusuna tıklayıp **Restore** veya **Geri Yükle** seçeneği ile dosyaları hemen geri getirebilirsiniz.

Dosyaları Shift+ Delete ile silme alışkanlığınız varsa bunu yapamazsınız. Ancak sildiğiniz dosyalar tamamen **temizlenmediği** için hala geri getirmek mümkündür ve gayet kolaydır.

Çünkü bir dosyayı sildiğiniz zaman aslında veriler bit ve bit silinmez, sadece buldukları disk bölümlerinin başına "**Burası boştur, yazılabilir**" işareti konulur.

Veri kurtarma yazılımları da işaretleri arar, bulur ve daha sonra bölümü **detaylı** bir şekilde okuyarak silinmiş olan dosyaları bulur ve de kurtarır.

Elbette bunun başarılabilmesi için veri kaybıyla karşılaştığınız zaman **hiç vakit kaybetmeden** belirli adımları uygulamalısınız.

Format atmayın! Peki ne yapın?

Format atmayın, dosya yazmayın, hatta geçici olarak sökün
Veri kaybettiğinizde, sisteminizde **kritik** bir sorun oluştuğunda o sabit diski ilgilendiren hiçbir işlem yapmamalısınız.

Bilgisayarı kullanmaya devam ederseniz **Windows** boş olarak işaretlenen alanlara yeni veriler yazacağı için kurtarma yazılımlarının başarı şansı düşecektir.

Özellikle ihtiyacınız olan bir **dosyanın** yeri bulunsa bile, parçaların üzerine yazıldığı için kurtarılan dosya eksik ve bozuk olabilir. Bunu kesinlikle istemediğimiz için de o sabit diski kurtarma yapana kadar kullanmıyoruz. İşi garantiye almak için fiziksel olarak veri ve güç kablolarını **sökebiliriz**.

Kesinlikle format atmamak, yeniden işletim sistemi kurmamak gerekiyor. Hatta veri kurtarmadan önce **temiz** bir sabit disk kullanmak ve verileri buraya kurtarmak gerekiyor. Kaybolan verileri aynı sabit diske kurtarmaya çalışırken daha fazla veri **kaybetmek** mümkündür ve en sık yapılan hatadır.

Kullanıcının yapabileceklerinin sınırları var

Fiziksel hasarla başa çıkmak normal bir kullanıcının imkanlarını aşıyor. Bu işin biraz daha detayına girecek olursak; veriler sabit disk üzerinde belirli boyutlarda küçük bölümlere yazılır.

Bu dosyaların nereye yazıldığı sabit diskin özel bir alanında bulunan dosya sistemine File Allocation Table'a yani FAT'a kaydedilir. Bunun da hasar gördüğü durumlarda yazılımlar yapılan değişiklikleri analiz edip dosya kurtarabilir, ancak taramalar çok uzun sürer ve ciddi sabır işidir.

Mevcut ücretsiz yazılımlar ağır hasar ya da dosya bozulması durumunda verileri kurtaramayabilir. İşte bu gibi durumlarda profesyonel veri kurtarma uygulamaları satın almak, bu işi oldukça pahalıya yapan şirketlere başvurmak ya da her şeyi unutmak gerekir.

Aslında kurtarılamaz veri neredeyse yoktur ama o kadar pahalı ve zor hale gelebilir ki, kurtarmak astarı yüzünden pahalıya gelir. Bu tür işlemleri ancak önemli şirket bilgileri ve devlet sırları haklı çıkartabilir. Rakip şirketlerin ya da düşman devletlerin veri ele geçirmesine karşı diskler fiziksel olarak imha edilir.

Parça değiştirmek dski kurtarır mı?

Toz olmamalı!

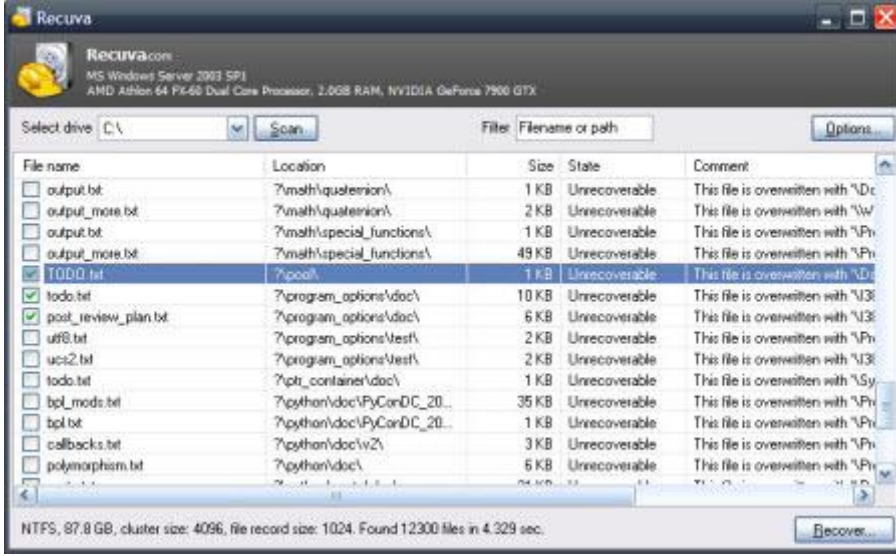
Mekanik arızalarda sabit diskin parçalarını değiştirerek çalışır hale getirmek mümkündür. Ancak yapılan en büyük hata evin ya da ofisin bir odasında sabit diski açmaktır.

Bu işlem çok hassastır, **steril**, içinde toz olmayan özel bir odada yapılması gerekir ve uzmanlık gerektirir. Birebir aynı model, aynı seri bir sabit diskin parçalarının kullanılması da zorunludur.

Disk tabakasında **hasar** varsa önceden belirttiğimiz gibi profesyonel müdahalesi gerekir. Verilerin üzerine yazıldıysa manyetik rezonans okunarak, özel mikroskoplar ile veri kurtarılabilir. Ancak belirttiğimiz gibi bunlar sıradan ya da uzman kullanıcıların ötesindeki işlemlerdir.

Bazı **teorik** yöntemler vardır ancak bunların pratikte uygulamalarına profesyonel şirketlerde bile rastlanılmaz. Ancak bu yöntemleri gizli servisler gibi devlet kurumlarınca kullanıldığına dair teoriler de yok değildir. şüphelerin sebebi ise daha önce de belirttiğimiz gibi, disklerin **fiziksel** imhasına yönelik standart Amerikan ordusu uygulaması gibi örneklerdir.

İşte ücretsiz kurtarma yazılımları

Recuva oldukça başarılı bir uygulama

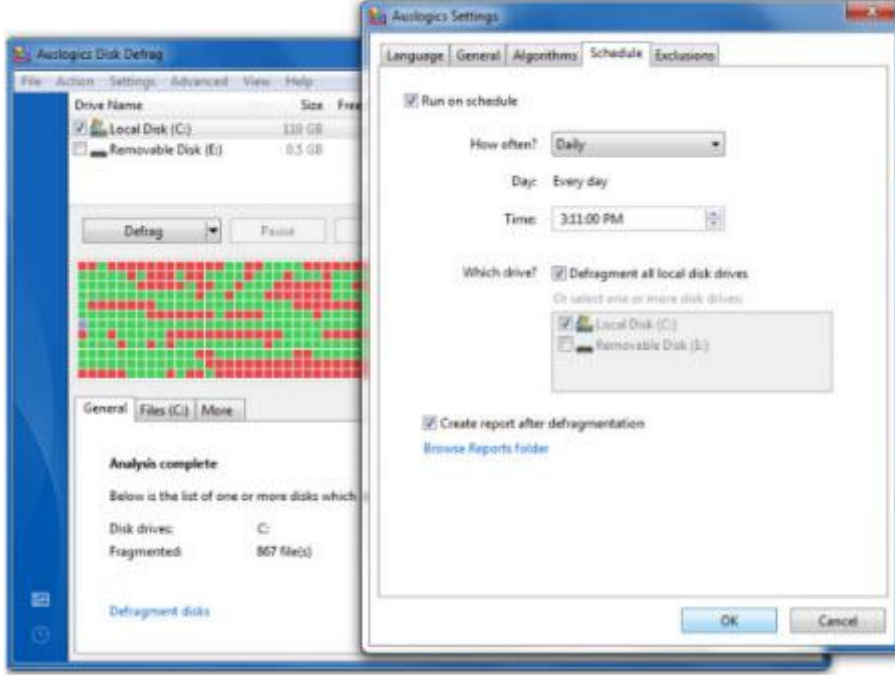
Şimdi **günlük** hayatta çok işinize yarayacak olan veri kurtarma yazılımlarını tanıtalım. Bu uygulamalar sabit diski saatlerce tarar ve karşınıza dev gibi listeler çıkarır.

Verilerin **bozulma** oranlarını, en iyi durumda olanları yani kısacası hangilerinin kurtarılabileceğini gösteren bu uygulamaların kullanımı sabır ister.

Recuva

Cleaner'ın geliştiricileri tarafından hazırlanan Recuva ile sabit diskinizden, MP3 çalarınızdan veya dijital kameranızın hafıza kartından silinmiş dosyaları kurtarabilirsiniz.

Sadece kurtarma değil öncesi de var

Defrag, kayıptan sonra kesinlikle yapılmaması gereken bir işlemdir

Auslogics Disk Defrag

Windows'ta sabit diskte yazılan verilerin farklı parçalara dağılması, daha sonra bunların üzerine rastgele yazılması riskini artırır. Veri kurtarma yazılımları, dosya parçalanmasının yüksek olduğu disklerde, verileri kullanılabilir şekilde **kurtaramayabilir**.

İşte bu yüzden sabit diskinizi disk düzenleme araçlarıyla **düzenlemelisiniz**. Sabit diske veri yazma ve okuma performansınızı arttırmamanın, yer kazanmanın yanında, olası bir sorunda veri kurtarma şansınızı da yükseltin. Ancak bunu **sakın** veri kaybından sonra yapmayın, veriler taşınırken boş görünen alanlar doldurulacaktır.

Download: [Auslogics Disk Defrag](#)

Başka kurtarma yazılımları

Veri kurtarma yazılımları dev listeler oluşturur

Smart Data Recovery

Sabit diskten bellek kartlarına kadar her türlü platformdan veri kurtarabilen oldukça başarılı bir yazılım olan Smart Data Recovery'nin en büyük artışı ücretsiz olmasıdır.

Download: [Smart Data Recovery](#)

Pandora Recovery

Bu yazılım ile çöp kutunuzu boşalttıktan sonra kaybolan dosyaları kolayca geri getirebilirsiniz. Ne kadar çabuk davranırsanız, o kadar başarılı olursunuz.

Download: [Pandora Recovery](#)

Yedeklemek de gerekli

Baştan önlem almak daha zahmetli ve daha stressizdir
O&O Diskimage Express

Bütün sabit diskinizi yedekleyip geri getirmenizi sağlayan yararlı bir uygulama. Ancak basit ve **ücretsiz** sürümü, ücretli satılan sürümünden daha az özelliğe sahip.

Download: [O&O Diskimage Express](#)

Magicscue

Her türlü araçta çalışan bu uygulamanın ne büyük avantajı, veriler **hasara** uğrasa bile kurtarma yapabilmesi.

Download: [Magicscue](#)

Sonuçta sabit diskinizi düzenli, bakımlı ve **yedekli** tutun; mümkünse veri kurtarma yazılımlarına işiniz kalmasın.